

SOVE – PRED JUBILEJEM REVIJE ACROCEPHALUS IN PO NJEM

Owls – before and after the jubilee of the Acrocephalus journal

Ni naključje, da tematska številka Acrocephalusa z novim uredniškim svetom, sourednikoma in urednikom stopa v novi letnik in novo tisočletje v novi obliki. Sova, opažena v zraku, po Aristofanu prinaša srečo, kadar čepi in huka, pa nesrečo. In nadvse živ, vztrajen let Acrocephalusa, ki mu še ni videti konca, traja že 20 let. Ravnokar je zamenjal perje.

Rojevanje sodobne slovenske ornitologije in rojstvo Acrocephalusa je neločljivo povezano z imenom kolega Iztoka Geistra. Ime je dokaz, da je en sam tvorec sposoben sprožiti neustavljiv ornitološki plaz. Slovenska amaterska ornitologija je po strokovnosti, obsegu, vsebini in mednarodno merljivih rezultatih že v 80ih letih pohodila institucionalno. In to tako, da je združila pismoonoše, akademike, voznike, inženirje, tehnike, zdravnike, kmetovalce, magistre, osnovnošolce, doktorje znanosti, študente in upokojence v Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije. Danes so na potezi zlasti številni vrhunski izobraženci, zrasli v društvu. Osmislijo in napolnijo naj domači in tuji ornitološki prostor z najzlahtnejšo vsebino.

Pred izidom stote številke Acrocephalusa je treba pogledati v preteklost in še zlasti v prihodnost. Treba je narediti obračun. Kot poklon prejšnjemu stoletju lahko brez posebnega pretiravanja trdimo, da sta ga v slovenski ornitologiji zaznamovala dva moža: Reiser na začetku in Geister ob koncu. Komaj je verjeti, da bo novo stoletje prineslo še kakšno enciklopedično figuro te vrste. Če je spomin na Reiserja že zbledel, pa za očeta Acrocephalusa ne moremo povedati ali napisati nič manj, kot v resnici je – največja osebnost sodobne slovenske ornitologije.

V novo tisočletje lahko sicer zremo na različne načine, a dejstvo je, da je slovenski prostor favnistično zasičen. Gorivo, s katerim se je revija napajala dvajset let, je pošlo. Komaj kje bomo lahko še našli novo gnezdičko ali novo vrsto ptice. Tisto, kar najbolj potrebujemo, je sistematično raziskovalno delo na posameznih vrstah, avicenozah ipd. Rezultati takšnega dela so nujni že zaradi načrtovanja in varstva narave. Potrebujemo pa tudi močno javno zagovorništvo: brez tega bo delo ornitologov Sizifovo opravilo. In pomemben del tega dela zlasti v strokovno-znanstvenem pogledu vnovič leži na plečih revije Acrocephalus. Bodimo prepričani, da je nastopil čas, ko se bomo morali bojevati za vsako vrsto ptice posebej in domala za vsak košček njenega življenjskega okolja. Iz naftalina bo treba hitro izvleči svoje stare terenske zapiske in jih primerjati z novim stanjem. Nastopil je čas dela.

Na koncu Acrocephalusu v novi opravi zaželimo še dolg let: naša trstnica naj območje med Alpami in Uralom preleti vsaj še stokrat. V matici jo bomo ob postanku vsakokrat pričakali z nezmanjšano gorečnostjo. Če je verjeti Scopoliju, ki je prav na naših tleh opisal in poimenoval novo evropsko vrsto – čuka *Athene noctua* – nam ne bo zmanjkalo modrosti. Začnimo s sovami.

BORUT ŠTUMBERGER